

(Minimální) preventivní program 2024/2025

Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název: Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace
Sídlo: Ještědská 354/88, 460 08 Liberec 8
IČ: 72743212
právní forma: příspěvková organizace
ředitel školy: Mgr. Lukáš Houda
webové stránky: www.zs-jestedska.cz
e-mail: skola@zs-jestedska.cz

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
JEŠTĚDSKÁ
LIBEREC**

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace se nachází v blízkosti Ještědu v dobře dostupné městské čtvrti Dolní Hanychov. Areál, přestože je umístěn mezi dvěma silnicemi, obklopuje množství zeleně. Součástí areálu je víceúčelové hřiště.

Budova je rozdělena na 2 x 2 pavilony propojené spojovací chodbou. V budově školy se mimo jiné nachází školní jídelna (soukromý subjekt), tělocvična, bazén a sauna. Většina učeben se nachází v patře (na každém patře vždy 4 učebny), některé odborné učebny v přízemí spolu s kabinety učitelů, šatnami a toaletami. Většina tříd I. a II. stupně je na jiných pavilonech, avšak při přecházení do odborných učeben, či tělocvičny se žáci běžně potkávají.

Škola disponuje poměrně dobře vybavenými učebnami. Je však obtížné během dopoledního vyučování nalézt volnou učebnu, neboť většina zároveň slouží jako kmenové třídy. Některé učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi s PC, dataprojektorem a dalším příslušenstvím, nově máme několik tabulí s dotykovým displejem, ve většině ostatních učeben se nachází notebook/PC s TV či promítacím plátnem a dataprojektorem.

Školu navštěvují žáci především ze sídliště a ze zástavby rodinných domů (a to i zcela nových) v okolí školy, někteří žáci dojíždí z různých částí Liberce nebo z okolních vesnic. Nedaleko se nachází ubytovna, z níž k nám dochází žáci, kteří na škole obvykle nezůstávají dlouho.

Školu nyní navštěvuje 642 žáků. Výuka probíhá v 1. - 9. ročníku ve 3 paralelních třídách. Většina tříd je početná. Škola je tradičně sportovně zaměřena, v současnosti především na volejbal a florbal. V každém ročníku II. stupně má jedna třída rozšířenou výuku tělesné výchovy (třídy C).

Z hlediska rizikového chování se jeví jako nejrizikovější místa: mimo vyučování především prostor mimo areál školy – tramvajové zastávky; během vyučování (respektive o přestávkách) jsou to především toalety (v přízemí), venkovní prostor mezi pavilony (obzvláště mezi pavilony B a A).

Žáci jsou vzděláváni podle ŠVP „Škola pro život, radost a sport“ a žáci sportovních tříd (6. – 9. ročník) podle ŠVP ZV „Škola pro život, radost a sport“ – rozšířená výuka tělesné výchovy, a právě na tyto oblasti je ve škole kladen důraz. Preventivní témata jsou začleněna do mnoha předmětů na I. i II. stupni. Po vyučování nabízí škola pro žáky 1. - 3. tříd školní družinu, pro žáky celé školy pak širokou nabídku zájmových útvarů, také v rámci Školního

klubu, zaměřených převážně sportovně a umělecky. Ve spolupráci se SRPŠ pořádá škola tradiční akce, např. Pochod na Pláně a Školu zadními vrátky. Všechny tyto mimoškolní aktivity jsou mezi žáky poměrně oblíbené (částečně se také podílí na přípravě těchto akcí) a napomáhají smysluplnějšímu trávení volného času našich žáků. Na přípravě akcí se kromě pedagogů a žáků podílejí také rodiče, které se snažíme zapojovat do života školy.

Nově na škole působí školní žakovský parlament, do kterého si žáci za svou třídu (4. – 9.) volí svého zástupce. Školní parlament se pravidelně schází a sbírá podněty od žáků na zlepšení školního prostředí, výuky a celkového klimatu školy. Nápadů zpracovává, konzultuje s vedením školy a některé pak (často ve spolupráci s vyučujícími) realizuje.

Mezi základní dokumenty školy patří také Školní řád, ve kterém jsou mj. zpracovány: pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (tělesného i duševního), opatření k posílení kázně (systém udělování trestů za přestupky proti školnímu řádu) a školní desatero (krátce a jasně shrnuje a vysvětluje nastavení norem, hodnot, které ve škole vyznáváme).

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ (ŠPP)

Poskytuje komplexní poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří aktivity vedoucí k vylepšení sociálního klimatu školy, především posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, předcházení všem formám rizikového chování, včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů, spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci, zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ad.

Aktivity ŠPP zajišťuje výchovná poradkyně Mgr. A. Suchomelová, školní metodička prevence Mgr. E. Bednářová, speciální pedagožka Mgr. K. Ulmonová (reedukace) a speciální pedagožka/ terapeutka Mgr. J. Marečková.

Informace o časech a místě konání konzultačních hodin lze nalézt na webu školy (v sekci Žáci a rodiče – Poradenství) a v papírové formě na nástěnkách ve třídách. Žáci jsou navíc informováni třídními učiteli na začátku školního roku, také rodiče jsou upozorňováni obvykle na prvních třídních schůzkách konaných v září.

V tomto školním roce se bude preventivní tým opět scházet pravidelně každý týden, schůzek se účastní vedení školy (Mgr. L. Houda, Mgr. L. Pavlů, Mgr. Z. Leder), mohou být prizváni zástupci I. stupně - Mgr. P. Pavlíková, vedoucí školní družiny Jana Kuhnová, vedoucí Školního klubu - P. Zícha a žakovského parlamentu – Mgr. V. Kučera, umožní-li to rozvrh hodin. Snahou je zefektivnit preventivní aktivity a podchytit problémy už v počátku, a to nejen během vyučování, ale i v družině, či školním klubu.

Výchovná poradkyně

- vykonává činnosti poradenské, informační a metodické
- kariérové poradenství: poskytuje informace o školách, přijímacím řízení a přihláškách na střední školy
- zajišťuje skupinové návštěvy žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadu práce
- poradenství při problémech se zvládnutím učiva
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení, zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

- pomáhá vyhledávat žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a pomáhá připravovat návrhy na další péči o tyto žáky
- připravuje podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje podpůrná opatření u těchto žáků
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou)
- předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
- poradenství při problémech ve vztazích se spolužáky, s učiteli, ale i s osobními problémy (rodina apod.)
- ve spolupráci s třídními učiteli pomáhá zachycovat varovné signály rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- spolupracuje s rodiči problémových žáků, přisídící ve výchovné komisi

Školní metodička prevence

- vykonává činnosti poradenské, informační, metodické a koordinační
- koordinuje tvorbu a kontroluje realizaci preventivního programu školy
- koordinuje a participuje na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších forem rizikového chování
- metodicky vede činnosti učitelů školy v oblasti prevence rizikového chování, zajišťuje a předává odborné informace o této problematice, koordinuje vzdělávání pedagogů školy v této oblasti
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy, poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování a zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede a průběžně aktualizuje databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny, zdravotnická zařízení, policie, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce, organizace i jednotliví odborníci)
- poskytuje poradenské služby žákům s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťuje péči odpovídajícího odborného pracoviště
- ve spolupráci s třídními učiteli pomáhá zachycovat varovné signály rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- poradenství při problémech ve vztazích se spolužáky, s učiteli, ale i s osobními problémy (rodina apod.)
- spolupracuje s rodiči problémových žáků, přisídící ve výchovné komisi

Školní speciální pedagožka

- vykonává činnosti diagnostické, reedukační a intervenční
- vyhledává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostikuje speciální vzdělávací potřeby žáka (shromáždí údaje o žákovi, včetně anamnézy osobní a rodinné), analyzuje a vyhodnocuje získané údaje
- vytyčuje hlavní problémy žáka, stanovuje individuální plán podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvenci, trvání intervenčních činností)
- zajišťuje krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační), či se skupinou žáků
- participuje na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (v kooperaci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy)
- zajišťuje speciální pomůcky a didaktické materiály
- poskytuje speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy školy
- konzultuje s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť
- koordinuje speciálně pedagogické poradenské služby na škole
- metodicky vede pedagogy školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky, jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- vedení dokumentace případů a její zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů

Důležitou roli hrají **třídní učitelé**, kteří shromáždí informace o žácích (osobnostní zvláštnosti, rodinné zázemí), mají přehled o vztazích ve třídě a podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky, jsou garantem spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci žáků třídy.

Pokud dochází k opakovanému problému, který jakkoli ohrožuje žáka, jeho spolužáky nebo zaměstnance školy a nepodařilo se jej vyřešit třídnímu učiteli ve spolupráci s rodiči, svolává školní poradenské pracoviště případové setkání za účasti OSPOD, na němž se společnými silami snažíme domluvit jednotný postup a nastavení pravidel. V nejzávažnějších případech, či při dlouhotrvajících problémech, které se nepodařilo vyřešit jiným vhodným způsobem, může být ředitelem školy svolána výchovná komise, které se účastní obvykle min. 2 členové preventivního týmu, zástupce vedení školy a třídní učitel, přizváni mohou být také zástupci OSPOD či Policie ČR (dle typu a závažnosti problému).

VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Pedagogové školy mohou využít pro přípravu třídnických hodin, pro zařazení preventivních témat do svých hodin či pro rozšíření svých znalostí z oboru rizikového chování a prevence odbornou a metodickou literaturu, časopisy, filmy, krátká videa, hry, webové odkazy ad.

Veškerá dokumentace týkající se RCH je přístupná pedagogům školy přes jejich účty na Google disku, případně v papírové formě ve společné sborovně.

Rodičům jsou předávány všechny důležité informace prostřednictvím žakovských deníků, na třídních schůzkách, přes systém Komens v Bakalářích, nebo telefonicky. Rodiče mají možnost telefonicky, e-mailem či přes Komens kontaktovat kteréhokoliv pracovníka školy (seznam kontaktů je na webových stránkách školy v sekci Zaměstnanci školy), případně si mohou domluvit schůzku v době konzultačních hodin. Žáci jsou informováni svými třídními učiteli, důležité informace jsou vyvěšovány na nástěnky ve třídách a na webové stránky školy, případně zveřejňovány jako zprávy v Komens. Žáci se mohou kdykoliv osobně či e-

mailem obrátit na kteréhokoliv pedagoga či člena školního poradenského pracoviště. Kontakty na jednotlivé členy školního poradenského pracoviště jsou zveřejněny na nástěnkách ve všech třídách.

Informativní nástěnky jsou umístěny u kabinetu přírodopisu, stěžejní informace jsou umístovány na nástěnkách před hlavním vchodem, ve vstupním vestibulu školy či v propojovací chodbě mezi pavilony, v elektronické podobě pak na webových stránkách školy.

VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE

Tvoří širší podpůrnou síť institucí, odborníků, informací a služeb, které pomáhají připravit, stabilizovat a rozvíjet (minimální) preventivní program. S mnohými naše školní poradenské pracoviště spolupracuje. Seznam nejdůležitějších viz Příloha č. 2. S kontakty poradí členové školního poradenského pracoviště.

ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLŮ (M)PP

Žáci mají možnost se obrátit se svým problémem na kteréhokoliv pedagoga či vychovatele ve škole, buď přímo, nebo prostřednictvím Komens, či e-mailových kontaktů uvedených na webových stránkách školy, případně anonymně pomocí schránky důvěry (fyzicky: na I. stupni, druhá na II. stupni, online: NNTB =Nenech to být). S žáky o všech tématech otevřeně hovoříme, přihlížíme k jejich názorům a snažíme se vytvářet takovou atmosféru, aby se žáci bez jakýchkoliv ostychů a strachu se svými obavami nebo problémy svěřili, k tomu by měl přispět i nově založený Školní žákovský parlament.

Žáci si nejčastěji stěžují na vztahy ve třídě (neschopnost dohodnout se, pojmenovat problém; pomluvy, ostrakismus), ničení osobních věcí spolužáky, hluk ve třídě, neprospěch v učení, mnozí také na obtížnou rodinnou situaci. Stále narůstá počet případů souvisejících s problémovou komunikací v kyberprostoru (pomlouvání, sdílení nevhodných obsahů, nabourávání se do cizích účtů, vyčleňování z chatovacích skupin atd.) a různé psychické problémy – úzkosti, nezvládnutí běžných nároků (např. vystupování před třídou), sebepoškození i pokus o sebevraždu ad.

Z diskuzí a rozhovorů v rámci třídních schůzek anebo z konzultačních hodin vyplývá, že zákonní zástupci nejčastěji se svými dětmi řeší problémy týkající se chování žáků vůči sobě (ve škole, ve volném čase, především na sociálních sítích) a prospěch; méně pak spolu hovoří o jiných tématech z oblasti RCH. Na tato témata obvykle hovoří, až když se jich samotných nebo někoho z blízkého okolí týkají. V případě, že dítě prochází nějakým kritickým obdobím, řeší psychické problémy apod., obracejí se zákonní zástupci na třídní učitele nebo rovnou na členy poradenského pracoviště, případně řeší situaci konzultací s odborníky mimo školu (např. PPP, psychoterapeuti, psychologové i psychiatři).

Přibývá žáků z rodin, ve kterých je komplikované porozchodové uspořádání, rodiče žáka spolu obvykle nejsou schopni komunikovat, což často vede k nedobrému psychickému stavu dítěte. S rodiči je velice obtížné spolupraci navázat, natož se domluvit na společném postupu.

Většina učitelů má zájem se vzdělávat v oblasti prevence rizikového chování, protože cítí nedostatky ve vědomostech v tomto oboru, upřednostňují vzdělávací semináře (nejčastěji webináře) před samostudiem. Nabídka webinářů je poměrně široká a mnohé bývají zdarma – aktuální odkazy zasílá ŠMP.

VYHODNOCENÍ (M)PP 2023/2024

Navázali jsme na snahy z loňských let a pokračovali jsme i ve školním roce 2023/2024 v posílení interpersonálních dovedností žáků (harmonizační aktivity na začátku školního roku, třídnické hodiny v průběhu školního roku, předmět Výchova ke zdraví na 2. stupni, který integruje některé výstupy etické výchovy,

zařazování kooperativních metod práce). Do třídnických hodin i hodin občanské výchovy někteří vyučující zařazují také aktivity týkající se duševního zdraví, psychické pohody a relaxace – tedy témata hodě diskutovaná a v posledních letech velmi potřebná. Obzvláště u žáků 9. ročníku jsme zaznamenali velký tlak ze strany médií i rodičů v souvislosti s přijímacím řízením, a proto jsme kromě informativních schůzek pro rodiče a žáky zařadili i např. debriefing po přijímacích zkouškách, který měl žákům pomoci se vyrovnat s velkým tlakem a nároky.

Všechny třídy 3. – 9. ročníků se zúčastnily dvou komplexních programů primární prevence organizace Maják o.p.s., probíhaly rovněž harmonizační a třídnické hodiny.

Zřídili jsme nabídku her a sportovních venkovních aktivit na přestávku pro žáky 1. stupně z pavilonu A a C, využívat hry ale mohou i další žáci z ostatních pavilonů. Přednostně pro žáky 2. stupně jsme zakoupili stolní fotbálek, který žákům zpestřuje velké přestávky za špatného počasí, kdy se nechodí ven.

S jednotlivými žáky, jejich rodiči, či celými kolektivy pracovali členové školního poradenského pracoviště (zejména školní speciální pedagožka / terapeutka) ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy. Členové ŠPP se pravidelně scházeli a debatovali o aktuálních i déle trvajících problematických situacích, navrhovali řešení a vyhodnocovali nastavená opatření ve spolupráci s třídními učiteli i dalšími zaměstnanci školy.

Řešili jsme různé formy RCH. V třídních kolektivech se objevovaly problémy především v komunikaci (žáci neumějí řešit své problémy, pojmenovat je), některé třídy jsou sociálně nezralé a jiné mají problém s hranicemi a dodržováním pravidel. V několika třídách, v nichž se loni nebo letos objevily problémové situace, probíhaly intervenční hodiny vedené školní speciální pedagožkou. V mnoha třídách jsou žáci, kteří stojí mimo kolektiv, někdy jsou i ostrakizováni, proto třídní učitelé ve třídnických hodinách hodně posilovali kohezi třídy. Mnozí žáci trpí psychickými obtížemi, jsou úzkostní, nezvládají běžné nároky, musejí vyhledávat odbornou pomoc, někteří jsou i medikováni. Opět se objevilo sebepoškozování - ve větší míře jsme tentokrát řešili spíše pomoc kamarádům sebepoškozujících se žáků, kteří byli ze situace velmi nešťastní a přebírali na sebe odpovědnost, která jim nepřísluší, zatěžuje je a psychicky vyčerpává. Více než v minulých letech jsme řešili užívání elektronických cigaret, a to nejen o přestávkách (nejčastěji na wc), ale i přímo v hodinách. Princip fungování elektronických cigaret prakticky neumožňuje zachycení tohoto rizikového chování přímo v inkriminovaný moment, a proto se i následně velmi obtížně pracuje s žáky, u nichž máme podezření na kouření elektronických cigaret. Zachytili jsme také žáka intoxikovaného nikotinovými sáčky. Mnoho žáků 9. ročníků za přímé či nepřímé podpory rodičů vynechávalo některá odpolední vyučování i jiné školní hodiny, aby mohli docházet na doučování na přijímací zkoušky, či docházeli do školy po přijímacím řízení velmi sporadicky. I přes opakované upozornění rodičů na problematiku skrytého záškoláctví, velkého tlaku na výkon jejich dětí a možných důsledků, se nepodařilo rodiče získat pro spolupráci se školou a zamezit tomuto rizikovému chování. Extrémně narostl počet případů záškoláctví, z velké většiny se jednalo o nové ukrajinské žáky, s jejichž rodinami se nepodařilo ani při zapojení ukrajinských asistentek navázat dobrou spolupráci. I letos jsme řešili rizikové chování v kyberprostoru, případy fyzického a psychického ubližování, ničení školního majetku (zejména zařízení wc, dveří). Žáci ve velké míře porušovali školní pravidlo o neužívání mobilních telefonů a dalších „chytrých zařízení“ během výuky (problém s chytrými hodinkami - podvádění během testů).

V případě několika žáků, kteří svým nevhodným chováním výrazně narušují klima třídy/ školy, vypracovalo školní poradenské pracoviště krizové plány.

Členové školního poradenského pracoviště letos ve spolupráci s třídními učiteli vyplňovali obrovské množství různých zpráv na žáky, a to pro SVP Čáp, OSPOD, PČR, soud apod. Ukázalo se, že organizace spolu nedostatečně komunikují, a přestože si případy předávají či na nich spolupracují, informace ze škol vyžadují vždy každá zvlášť. Tato extrémní administrativní zátěž se podepsala na velké únavě a vyčerpání jak třídních učitelů, tak členů školního poradenského pracoviště.

Celkově pozorujeme velký nárůst vyčerpání a únavy pedagogického sboru, který čelí stále novým výzvám a problémům a jsou na něj kladeny větší nároky.

Speciální pedagožka provedla náslechy v 1. třídách a sociometrii ve všech třídách 5. ročníku, připravila si adaptační aktivity pro žáky 6. ročníku, provedla diagnostiku vztahů ve třídách, kde se objevily problémové jevy (nejčastěji problémy ve vztazích mezi žáky) a s 9. třídami absolvovala debriefing po přijímacích zkouškách. Pracovala také s jednotlivými žáky a jejich rodinami. Druhá speciální pedagožka se zaměřovala na reedukaci a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Uskutečnily se dvojce společné schůzky členů ŠPP, třídních učitelů a vyučujících jednotlivých tříd. Všechny zúčastněné strany tak získaly komplexnější informace o jednotlivých třídách i žácích, lépe se tak podchycují problémové situace a žáci. Situace v některých třídách si vyžádala i speciální schůzky pedagogů, v jedné ze tříd jsme museli přistoupit i ke speciální třídní schůzce rodičů, abychom uklidnili situaci a zamezili šíření nepravdivých informací.

I nadále zastupující TU pro jednotlivé ročníky II. stupně v případě nepřítomnosti TU přebírají část jejich povinností - informují třídu, pracují s ní a doprovázejí ji na akce apod.

Pokračovaly některé osvědčené aktivity (Patron, Pomáháme si apod.), u mnohých však stále jejich uvedení komplikuje malá motivace pedagogů i žáků samotných, či neznalost pravidel.

Proběhly tripartitní třídní schůzky a některé akce pro rodiče a žáky - Škola zadními vrátky, Školička sovy Matyldy, besedy pro rodiče budoucích prvňáčků, pro rodiče deváťáků informační schůzka k přijímacímu řízení.

Celkově se podařilo naplňovat dlouhodobé i většinu krátkodobých cílů. V některých případech bylo třeba zacílit pozornost a snahu na jiné aktivity, které souvisely s aktuálním děním ve škole, tudíž se nepodařilo některé naplánované uskutečnit.

CÍLE MPP

A) DLOUHODOBÉ

Chceme, aby škola byla místem, kde se dítě sžívá s kolektivem, navazuje přátelství, učí se vycházet s lidmi, ctít autoritu a vážit si sám sebe. Zároveň bychom chtěli, aby se také rodiče obraceli na školu s důvěrou a aby se spolupráce školy se zákonnými zástupci nadále prohlubovala.

Škola usiluje o to, aby žáci během povinné školní docházky získali kvalitní základy moderního, všeobecného vzdělání. Zároveň jim chceme poskytnout ucelený náhled na svět a na jejich místo v něm. Kromě vzdělávání v daných vzdělávacích oblastech proto program myslí na vzdělávání v oblasti etické výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a duševnímu zdraví, výchovy ke sportu. Považujeme za nutné vést žáky ke schopnosti kulturního a estetického prožitku i k zájmu o věci veřejné.

Osobní příklad každého učitele zvláště a pedagogického sboru jako celku považujeme za důležitý výchovný prostředek.

B) KRÁTKODOBÉ

Velkou pozornost věnujeme *záškoláctví a skrytému záškoláctví*, pokusíme se více preventivně působit na zákonné zástupce i žáky samotné.

Pokusíme se nastavit efektivnější způsob dozorů o přestávkách, abychom *zamezili kouření elektronických cigaret*, téma začleníme do preventivních aktivit v různých předmětech.

I letos se zaměříme na *vztahy ve třídě*. Tomu bude věnován především první týden v září a následně harmonizační aktivity během třídnických hodin (1x za 2 měsíce). Pedagogové budou podporovat správnou komunikaci mezi žáky, pojmenovávání problémů a hledání správného způsobu jejich řešení.

Budeme pracovat na zlepšení školního klimatu, respektive pocitu sounáležitosti a hrdosti na naši školu. A to především ve spolupráci se školním parlamentem.

Ve své činnosti pokračuje žakovský parlament, žáci 4. - 9. tříd zvolí své nové zástupce třídy. Cílem je aktivně zapojit žáky do chodu školy. Chceme však, aby se nejednalo o formální aktivitu, ale o skutečně funkční nástroj. Povede ho pedagog, který je pro tuto aktivitu motivován, má dostatečné dovednosti i časové možnosti a je ochoten se v této oblasti nadále vzdělávat.

Vybrané třídy, ve kterých se vyskytlo v loňském roce nejvíc problémových situací, budou bedlivěji sledovány. Průběžně budou vyhodnocována nastavená pravidla a výsledky práce s těmito třídními kolektivy. Stejný postup zvolíme v případě vybraných problémových žáků, pro něž v loňském roce bylo třeba vypracovat krizový plán.

Pro usnadnění spolupráce s ukrajinskými žáky a jejich zákonnými zástupci na škole působí 1 asistentka ukrajinské národnosti.

Proběhnou tripartitní třídní schůzky, akce pro rodiče a žáky, které se osvědčily, rodičům budoucím prvňáků nabídneme besedy (témata související s nástupem dětí do školy) a pro rodiče deváťáků plánujeme již tradiční informační schůzku k přijímacímu řízení.

Pokračují pravidelné schůzky třídních učitelů jednotlivých ročníků a obdobné schůzky vychovatelů ze školní družiny a školního klubu, kromě vztahů ve třídě se schůzky zaměřují i na jednotlivé žáky a jejich pokroky, úspěchy i problémy.

Speciální pedagožky budou opět provádět náslechy v 1. třídách, sledování adaptace prvňáků, včasnou detekci školního selhávání, zároveň také preventivní aktivitu, která může odhalit vztahové problémy ve třídách. V plánu je rovněž screening čtenářství v 1. třídách, sociometrie v 5. třídách a debriefing po přijímacích zkouškách v 9. třídách.

V průběhu září proběhnou adaptační aktivity v 6. třídách pod vedení speciální pedagožky zaměřené na kohezi nových kolektivů.

Budeme udržovat užší spolupráci s rodiči, maximálně využijeme potenciálu rodičů pro chod školy.

Nadále budeme pracovat s problémovými žáky a jejich rodiči, zaměříme se hlavně na spolupráci s ochotnými rodiči.

Opět využijeme zastupující TU pro jednotlivé ročníky II. stupně, mentory pro začínající pedagogy a metodické příručky, které shrnují nejzákladnější informace pro nově začínající vyučující i TU.

Z hlediska bezpečnosti žáků při pohybu ve školních prostorech během přestávek budeme opět apelovat na důsledné dodržování školního řádu. Pedagogové budou jednotně postihovat kázeňské přestupky, více si budou všimnout problémového chování, které se vloni opakovalo, a pozitivně žáky motivovat, aby se vyhnuli používání mobilních telefonů a chytrých hodinek, nesprávné životosprávě (energetické a kofeinové nápoje) ad., rovněž budou častěji kontrolovat místa, která označili jako riziková, tj. WC, některá místa na pozemku školy: prostor mezi pavilony (kámen, teepee...), kam mají žáci přístup o přestávkách. Pracujeme na pestřejší nabídce možnosti trávení přestávek – sportovní aktivity, společenské hry, snad i relaxační zóna.

ŠMP vyplní Výkaz preventivních aktivit za minulý školní rok, ve spolupráci s předmětovými komisemi.

Budeme motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování. Mimo jiné dokoupením nových odborných publikací do učitelské knihovny.

Školní poradenské pracoviště se bude scházet pravidelně, vždy v pondělí.

HARMONOGRAM AKTIVIT PRIMÁRNÍ PREVENCE 2024/2025

PRO ŽÁKY

a) nespecifická primární prevence

- soubor pravidel zajišťující vyšší standard bezpečnosti ve vztahu k rizikovému chování: Školní řád (pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví tělesného i duševního, opatření k posílení kázně a školní desatero, které krátce a jasně shrnuje a vysvětluje nastavení hodnot, norem, které ve škole vyznáváme)
- nabídka volnočasových aktivit (viz Příloha k MPP č. 3)
- nabídka her a sportovních aktivit na velké přestávky pro žáky I. i II. stupně
- akce pořádané školou pro rodiče a jejich děti:
Keramická dílna, Vánoční a velikonoční dílničky (pro šikovné ručičky), Dedefest - hudební festival?
- akce pořádané školou a dětmi pro rodiče a spolužáky (umožní-li to současná situace):
Škola zadními vrátky (přehlídka a prodej žakovských výtvorů, ukázky výukových hodin, divadelní, hudební a další představení žáků, prodej kulinářských výrobků maminek)
- třídní výlety (září, květen - červen), harmonizační pobyty, sportovní akce a kurzy, kulturní a historické pořady a programy, vědomostní soutěže, olympiády

b) specifická primární prevence

- všeobecná
- začlenění témat primární prevence do ŠVP školy (viz Příloha k MPP č. 6)
- všechny třídy - harmonizační dny 3. a 4. 9. 2024, třídnické hodiny cca 1x za 2 měsíce dle plánu akcí
- sportovně harmonizační třídní kurz pro 6. třídy (září 2024)
- akreditované komplexní preventivní programy společnosti Maják, o.p.s.:
 - 4. ABC - Alkohol a kouření, Jsme parta
 - 5. ABC - Jsem originál, Bezpečně online
 - 6. ABC - Závislosti, Čas změny
 - 7. ABC - Krása, Návykové látky
 - 8. ABC - Na netu, Sexualita
 - 9. ABC - Rizikové sexuální chování, Pozor na hlavu
- tematické semináře společnosti Maják, o.p.s.:
 - 3. ABC – Buď kamarád, Já a internet
- jednorázové programy, akce, besedy:
 - 4. – 8. ročníky: dopravní soutěž mladých cyklistů
 - 8.ABC – Fokus Liberec - program Není duše jako duše

9. ABC - veletrh vzdělávání Educa, Úřad práce, exkurze do památníku a muzea Terezína
různé třídy: Filmový festival o bezpráví Jeden svět na školách - Člověk v tísni

- další:

4. ABC - dopravní výchova na Dopravním hřišti

- selektivní

- intervenční třídnické hodiny v problematických kolektivech (posilování pozitivních vztahů ve třídě, spolupráce apod.) - třídy vytipované na konci min. školního roku, či třídy dle aktuální situace

- indikovaná

- náplň práce speciálního školního pedagoga dle zakázek od zákonných zástupců atd.

PRO PEDAGOGY

- metodické vedení v oblasti prevence rizikového chování, předávání odborných informací o problematice, přístup k dokumentaci školy týkající se této oblasti

- dostupnost odborné literatury, pomůcek, metodických listů, dotazníků

- vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence rizikového chování

PRO ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE

Informační servis:

- pravidelné schůzky vedení školy se SRPŠ, pravidelné schůzky Rady školy

- třídní schůzky - prezenční třídní schůzky na začátku září a dubna, v průběhu listopadu tripartitní schůzky, v průběhu května individuální třídní schůzky

- předávání všech důležitých informací prostřednictvím žákovských deníků, informačních letáků, přes Komens, telefonicky, na webových stránkách školy, nástěnky ve škole - vstupní hala

- konzultační hodiny s pedagogy

Aktivní formy spolupráce se zákonnými zástupci:

- třídní učitelé v kontaktu se zákonnými zástupci

- dostupnost Školního poradenského pracoviště

- akce pořádané školou pro rodiče a jejich děti:

Keramická dílna (vánoční, velikonoční)

Vánoční a velikonoční dílničky (pro šikovné ručičky)

Dedefest - hudební festival

- akce pořádané školou a dětmi pro rodiče a spolužáky

Škola zadními vrátky

Odborná pomoc rodičům:

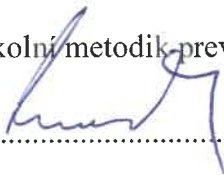
- konzultační hodiny s pedagogy a členy Školního poradenského pracoviště

- besedy s rodiči budoucích prvňáků (přechod z MŠ do ZŠ)

- informativní schůzka pro rodiče žáků 9. ročníku (Volba povolání)

Vypracovala: Mgr. Eva Bednářová, školní metodik prevence - srpen/září 2024 ve spolupráci se členy Školního poradenského pracoviště

Schválil: Mgr. Lukáš Houda,

Vyučující seznámeni na pedagogické radě konané dne: 2. 9. 2024